

Krasse knarren

Wiskunde is voor de meesten onder ons niet enkel een beroep maar ook een passie, en vele wiskundigen blijven vaak actief na hun pensioen. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat er in de wiskundewereld heel wat beroemde gezichten zijn die actief bleven tot ver na hun tachtigste, negentigste en soms zelfs honderdste verjaardag.

De recordhouder onder deze mathematische senioren is veruit Leopold Vietoris, die met zijn 110 levensjaren niet enkel de oudste wiskundige was, maar tevens de oudste inwoner van zijn geboorteland Oostenrijk. Meer dan de helft van zijn publicaties schreef hij na zijn zestigste en er verschenen nog artikelen van hem toen hij de honderd al voorbij was. Hoewel hij reeds twintig jaar geleden gestorven is, is zijn wiskundige erfenis nog springlevend, want al wie algebraïsche topologie bestudeert, is bekend met zijn fameuze lange exacte rij om homologiegroepen te berekenen.

In Frankrijk is er Henri Cartan, die 104 werd, maar ook heel wat van de jongere garde van de Bourbaki-groep zoals André Weil, Roger Godement, Jean-Louis Koszul en Jean-Pierre Serre rondten met gemak de kaap van 90. Driekwart eeuw later, is het misschien moeilijk om deze gevestigde waarden voor te stellen als enthousiaste jongelingen, maar in zijn interview met Nieuw Archief gunt Luc Illusie, inmiddels zelf ook een actieve tachtiger, een blik op deze gouden periode uit de Franse wiskunde.

In de Verenigde Staten zijn er eveneens enkele beroemde wiskundigen die actief bleven tot op hoge leeftijd. Saunders Mac Lane,

mede-uitvinder van de categorietheorie, overleed op 95-jarige leeftijd, de bekende John Milnor, die onder andere het bestaan van exotische sferen bewees, is nog steeds actief op zijn 91ste en onlangs werd Eugenio Calabi, emeritus aan de Universiteit van Pennsylvania en beroemd om de naar hem vernoemde Calabi–Yau-manifolds, honderd jaar.

Ook in Nederland zijn we gezegend met een paar wiskundige eeuwelingen. Zo bereikte Dirk Jan Struik, nog een differentiaalmeetkundige en expert in de geschiedenis van de wiskunde, de begenadigde leeftijd van 106. Afgelopen januari vierden we de honderdste verjaardag van Jaap Korevaar, mijn beminnelijke collega aan de UvA. Tot voor enkele jaren zag ik hem nog vaak aan de koffieautomaat in het instituut, en voor de gelegenheid van zijn eeuwwisseling trokken Jan Wiegerinck en ik samen naar Bussum voor een interview dat je in dit nummer kunt lezen.

Wiskunde doen is misschien niet een noodzakelijke of voldoende voorwaarde voor een lang en gezond leven, maar het houdt je wel fris en monter. Of, om een Engels spreekwoord te parafraseren:

A theorem a day keeps the doctor away.

☞

Raf Bocklandt, hoofdredacteur

Korteweg-de Vries Instituut, Universiteit van Amsterdam